ասել. և մինչև ի խաչանիշել զսրբազնութիւնն յաւագ սեղանէ՝ գրեթէ պայթեցաւ տան-ջանօք ի փառացն Աստուծոյ, որպէս զգնն գերգեսացուց որ ի դիւահարումն էր մինչ ետես ի հեռաստանէ՝ զփառազարդ գալուստն Քրիստոսի բազում ժողովրդօք, ի սաստիկ նախանձոյն աղաղակել սկսաւ և ասել Ջի՞ կայ, և այլն։ Եւ յետ այնորիկ ըսկսաւ ուր ուրեգ գհակառակութիւնս խօսիլ գաղտ ի դէմ մասանց հաւատոյ (քանզի ոչ կարէր յայտ խօսիլ) և ես լսեցուցի զքարոզն մինչև ի տօնն գլխաւոր առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի։ Եւ ի նմին աւուր յարեայ գրեթէ յատենի երկու հազար ժողովրդեանն, և ի ներկայութեան նուիրակին Ջրել զամենայն հերձուածս գրեամբ հայոց և աստուածա-հնչիւն. և դարձեալ նօքօք հաստատել զամենայն ճշմարտութիւնս հաւատոյ. և ինքն արձանացեալ ի դասի լսէր զամենայն. և ժողովուրդն լցաւ ամենացեղ ուրախութեամբ յաղագս արիբերան լինելոյ հերձուածին. և բազումք գքարոզն զայն գրեցին, որպէս զի նաև այլոց հանդիպողաց՝ նովաւ պատասխանեսցեն։ Ապա յետ աւուրց ոմանց հարաւ ժանտամահն ի յոսկերս իւր և աչակերտին զոր ունէր և բարձան ի միջոյ. ուստի կատարեցաւ անէծն զոր ինքնին ասէր. խռով եղնի իմ գլխին։ Ահա ի սոցանէ եղև սկիզբն ժանտամահին, և յետ այսորիկ փախաք ի լերինս, զոր ի վերայ գրեցի։ . . .

Ըստրուկ ծառայ Տեառնդ
Հայր Յակոբ Բուզայեա(ն)

1728 սեպտեմբերի վերջն
և սոյն աւուրս եկի՝ ի քաղաքն [Ախլցխա]
առողջութեամբ և տէր պահեսցէ

ԼԶ.

Այս թուղթը՝ իր պարունակութեան տեսակէտով՝ կրնայ շարունակութիւն և իբր լրացուցիչ մասն ծառայել նախընթաց ԼԴ. վաւերաթղթին մէկ գլխաւոր նիւթին։

*Գերյարգելոյ Տեառն Տեառն Մխիթարայ Հոգեւորի Հօրն իմոյ Աբբայի
Եւ Աստուածաբանութեան Վարդապետի, ճամբորդմամբ սրբասնեալ
աչոյդ. ողջոյն ի տէր Յիսուս*

1728 Սեպտ. 25ին

. . . . Կարի սաստկացաւ մահն ասացին ի Սեպտ նոր եկօղքն. բնաւք վաճառա-կանքն, որք էին աստ՝ նախապէս փախեան ի Սեպտ ի յերկիւղէ մահուան. և մինչ անդ ևս սաստկացաւ, ոչ աստ կարեն գալ, զի եկեալքն ըմբռնին ի մահուանէ և մեռանին, և ոչ անդ ի քաղաքն կարեն ագանիլ, այլ կամ ի բացօթեայ տեղիս և կամ ի սուրբ Նշան։ Թանկութիւն անկաւ աստ, զի ոչ ոք համարձակի բերել զցորեան բաց ի Սեբաս-տացոց։ Լուայ թէ ի Ղարահիսար հուր յերկնից անկեալ հրդեհեալ է զքաղաքն բաց ի սաստկութենէ մահուան. ասեն թէ ընդ ամենայն երկիրն տաճկաց գոյ սաստիկ մահ։ Յամասիա չորրորդ մասն մարդկանց հազիւ մնացեալ է. նմանապէս չրջակայ գիւղօրէքս այսորիկ քաղաքի։ . . .

Մնամ ամենայնի նուաստագունեղ ծառայ
Գերապայծառութեանդ

Ի թուին Հայոց ՌՃՀԷ՝ին
Հոկտեմբերի 2
գրեցաւ ի Թոխաթ

Հ. Ս[տեփան] Վ. Թոխ[աթցի Պետրոսեան]։